

Foreldra að fylgjast með

Alls kyns nýjar samskipta- og spjallsíður hafa skotið upp kollinum á internetinu og sjaldan hefur verið mikilvægara að foreldrar viti hvaða sýndarheimum börn og ungmenni hrærast í.

Tölvunotkun barna og unglunga hefur stóruávik síðustu árin og sjaldnar hefur verið mikilvægara að fylgjast vel með því hvaða síður ungmenni heimilisins sækja. Ef foreldrar eru ekki sjálfir internetnotendur en eiga börn sem eru það ættu þeir að reyna að auka kunnáttu sína í þeim efnum, jafnvel sækja námskeið, til að vera betur inni í því sem börnin aðhafast.

Hægt er að setja upp hugbúnað í tölvum sem takmarkar aðgengi barna að óæskilegu efni á vefnum, auk þess sem flestur slíkur hugbúnaður getur haft eftirlit með heimsóknnum á vefsíður, spjallrásir og slíkt. Nokkrar vefslóðir hafa að geyma slíkan hugbúnað, má þar nefna [cybersitter.com](#), [netnanny.com](#) og [cyberpatrol.com](#). Yfirleitt er hægt að fá hugbúnaðinn ókeypis til reynslu.

Ekki má þó ofmeta öryggið við að hafa slíkan hugbúnað, þar sem hann einn sér ekki um alla vinnuna. Gott og gilt er að hafa tölvuna þannig staðsetta að foreldrar sjái á skjáinn en foreldrar eru flestir útvinnandi og ekki heima allan þann tíma sem ungmenni nota tölvuna. Mikilvægt er að foreldrar og börn komi sér saman um hvaða síður má nota og hvaða ekki. Rétt er að benda á að ein mest notaða samskiptasíða hér á landi, **Facebook**, er ekki ætluð notendum undir 13 ára aldri. Þrátt fyrir það er fjöldinn allur af ungmennum með aðgang að Facebook. Ef svo er er afar mikilvægt að foreldrar hafi aðgang að síðunni, séu sjálfir skráðir sem notendur á Facebook og séu jafnframt skráðir vinir barnsins. Einelti á internetinu, þar með talið Facebook, er vandamál sem hefur aukist enda er vettvangurinn nýr og foreldrar hafa oft ekki náð að fylgja þessari hröðu þróun eftir.

Önnur vinsæl síða hérlendis meðal barna og unglunga, en þó enn varhugaverðari en Facebook,

Gott er að foreldrar ungmenna sem eru á Facebook skrái sig líka á samskiptasíðuna og auki við tölvukunnáttu sína, ef þess er þörf, til að geta fylgt eftir því sem er að gerast í tilveru barna sinna. NORDIC PHOTOS/AFP

Vinsælar síður barna og unglunga

- **Facebook.com:** Ekki ætluð notendum yngri en 13 ára.
- **Formspring.me:** Nafnlausir aðilar geta sent spurningar sem börnin og unglingarnir svara.
- **Ice.ice.is:** Hér er hægt að búa til heimasvæði og spjalla.

er **formspring.me**. Á síðunni getur hver sem er útbúið sér sitt eigið svæði, þar sem mynd af viðkomandi er og nafn, en nafnlausir aðilar geta sent inn spurningar sem börnin og ungmennin svara. Það er alþekkt að meiðandi spurningar séu sendar inn, jafnt frá ókunnugum sem og jafnvel bekkjar- og

skólafélögum, og ekki er hægt að rekja uppruna spurninganna.

Aðrar slíkar síður, sem virka öfugt, eru einnig varhugaverðar, en þar búa börnin sér til sitt svæði, spyrja sjálf út í loftið og fá nafnlaus svör. Ein þeirra síðna er [three-words.com](#) og þar geta nafnlausir sent inn þau þrjú orð sem þeim finnst lýsa viðkomandi eiganda síðunnar. Þau orð sem send eru inn innihalda oft níð.

Spjallsíður og forrit eru vinsæl meðal barna og unglunga þar sem þau nota MSN og spjallglugga á Facebook og svo má þar nefna síður eins og [icy.ice.is](#). Þar sem hægt er að spjalla og búa til heimasvæði. Ef foreldrar leyfa ungmennum notkun á slíkum síðum þarf að kenna þeim hvernig á að haga sér þar og gott er að hafa þar lista til viðmiðunar með góðum ráðum. Slíkir listar fást íslenskir á síðum eins og [Soft.is](#).

- jma